

# Makói Független Újság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és Kiadóhivatal  
Széchenyi tér 2. Telefonszám 124.

Szerkesztőségi felelős:  
ÓZV. DR. KISS PÁLÉ.

Alapítótisz.

DR. KISS PÁL.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK HELYBEN

Fél évre 7 korona | Egy hónap 1 K 20

ELŐFIZETÉSI ÁRAK VIBEKEN

Fél évre 14 korona | Egy hónap 2

## Nincs változás a harctereken.

Hivatalos. Érkezett este 10 órakor.

BUDAPEST, március 26

Keleti harctér:

Crobnjos völgytől északra meggyúsult egy orosz támadás egyébként sem történt jelentős esemény.

Észak-hadiszintér:

Semmi lényeges esemény nem történt.

Délkeleti hadiszintér:

A helyzet változatlan.

Höfer altábornagy,

a vezérkari főnök helyettese.

## A német vezérkar legújabb jelentése.

BERLIN, március 26

Nagyfőhadiszállás jelentése:

Nyugati hadiszintér:

A labassei csatortól a Scarpe déli partjára az egyhárc tege nap heves volt, St. Cuenstől nyugatra küzdő dombvidéken csapatunk a Somme és az Ornat csatornán át előtört francia erők ellen nyomultak előre, amelyeknek heves harcban súlyos veszteségeket okoztak 100 foglyot több géppuskát és egy gyalogsági ágyús szállítottunk be az Aibette medertől keletre és a Leu'li nenvillei tavak irányában ellenség több hadosztályának jelentékeny részével élénk tüzérségi tűz után támadást intézett előretört osztagaink ellen, amelyek az egyes hegyeken három ízben rohamzó ellenséges súlyos veszteségeivel visszavertek. Craorellenél az Aisnetől északra a franciák előretörése közelharcon meggyúsult. Március 24-én este egy repülőraj megtámadta Dunkrichent több tüzvész figyeltünk meg. Az ellenség tegnap légi harcokban tizenegy repülőgépet veszített.

Keleti harctér:

Lényeges esemény nem történt.

Macedón harcfrontal:

Cseké'y tüzérségi és előtér i tevékenység mellett

a helyzet változatlan Repülőink igen jó eredmény-bombázták a Dairan tótól délkeletre eső Zboro mellett csapattáborokat

LUDENDORFF.

(Miniszterelnökség sajtóosztalya)

## Bucusu a téltől

Milyen termést várhatunk?

Most, mikor a közlekedési nehézségek által okozott szénhiány aktora, hogy miatta az összes színházakat és egyéb szórakozó helyeket is be kellett zárni, igazán érezhetővé vált a télutó szigorúsága, a nap áldó melegének rendkívüli lassu visszaérése és fokozódása.

Mindazonáltal hálát adhatunk az Istennek, hogy a háboru harmadik felében csak január második felében, 20-21-én állott be a hideg, addig pedig még fagy is aig volt, mert ennek a rövid, de annál keményebb télnek szerveződéséből következtethetünk rá, hogy mit kellett volna kiállanunk, ha a tél szigorra — mint akárhányszor megtörténik — már például december elejétől tartott volna. Ez a mostani inséges viszonyok között egyenesen elviselhetenné tette volna a helyzetet országsszerle.

Igaz, hogy ez a rövid tél szokatlan és rendkívüli hideggel lepelt meg bennünket, ami annál érezhetőbbé vált, mert a legutóbbi teljesen enyhe telek alatt már egészen elszoktunk a komoly hidegtől. Olyan a csunya szállott le az elmúlt hetekben a hőmérő higánya, ami már a ritkaságok közé tartozik. Mert északon és Erdélyben tapasztalt 32-34 fokos hideg már nem mindennapi dolog.

Ezuttal csak azt akarjuk megállapítani, hogy e telen is legmegbízhatóbb időjósok a jó öreg Hold, a régi emberek e kipróbált metrológusa bizonyult. A régi mondás ugyan

is ezt tartja:

Amilyen az új-hold harmad negyed napja,  
Olyan lesz a hónap egész folyamata.

„A februári erős hidegeknek szivből örömlhetünk, különösen, ha a szántóföldeket bőséges hó borítja, mert akkor bőséges lesz a termés. Lucskos és olvadós február elviszi a gazda reményét s rengeteg nyavalyát hoz magával az emberekre.“

Igy szól a régi irás, mely pedig nem szokott csalódnai, mert sok százados tapasztaláson alapul. Most különösen örvendetes lenne, ha be válna szava és mondása, mert egy jó termés nemcsak a háboru sanyaruságával szemben életkérdés most, de az a háboru kimenetelére, nevezetesen annak megrövidítésére is a legnagyobb befolyással lehet.

## Hogyan történik a felmentettek behívása?

Hírek a fiatalok behívásáról

Még mindig sokat beszélnek arról, hogy a felmentettek nagyrésze nek behívása küszöbön áll. A felmentettek behívásáról egyébként már másfél esztendővel ezelőtt is megbízhatóan mondott hírek fejedtek el, amelyek azonban mint utólag konstataható volt, nem bizonyultak autentikusnak. A felmentettek, mint látható, még mindig polgári

foglalásokban működnek és számuk újból gyarapodott. Sőt indokolt esetekben a honvédelmi miniszter még mindig engedélyez felmentéseket. Ennek ellenére most újból terjesztetik azt a hirt, hogy a felmentettek legnagyobb részét rövid időn belül a zászlók alá hívja a hadvezetés.

Hogy mi módon fog meg történni a felmentettek megrostálása, arra nézve beavartott politikai körökben egy nyilatkoznak, hogy legelső sorban a kisebb územek tulajdonosai és alkalmazottai vesznek el mentesítést. Legelső sorban tehát mordják a híresztelők, a magánvállalatok tulajdonosai és

alkalmazottai számíthatnak arra, hogy megszüntetik felmentésüket, különösen ha az illetők harminchat éven alul vannak. Azok, akik hadsereg szállító üzemeknél dolgoznak, inkább szívesen tartanak a felmentés meghagyására.

Az az egy bizonyos, hogy a fiatalabb keresztény nép felmentést és a miniszteriumban már nem is veszik érdemleges tárgyalás alá a huszonnégy évesnél fiatalabb egyének felmentési folyamodványát. Azt az elvet is meg fogják valósítani a jövőben, hogy csak kizárólag a szolgálatra alkalmas és legfeljebb harminchat éven felüli népfelkelők mentenek fel.

cialista rend eme rosszul leplezett programját. Azt azeni meg Angliának, hogy az ország könnyen és gyorsan alkalmazkodik az új állapotokhoz. A nép megéri a változott helyzetet, amelynek az alapötöne a győzelemi akarás. A háborút a teljes győzelem kivívásáig folytatni kell és folytatni fogják. Korainak tartja még, hogy a forradalomnak a külső politikára való hatásáról nyilatkozhatnék, de kétségtelenül igaz, hogy Oroszország ma erősebb, mint valaha.

E nyilatkozattal akarja elaltatni Miljukov az angol nyugtalanságot. Hát az talán kevesebb gondtal hajtáná le fejét vérfertos párnáira, ha a forradalomnak ezt a bölcsődalát Cseidze dudolná a fülebe, mert az ő kezében van az igazi hatalom, nem a Miljukovéban. Cseidze pedig még Kerenszkivel szemben is tudja érvényesíteni a tömegek akarátát.

Pétervártól egy újabb bizottság alakult, amely ulimátumszerű felhívást nyújtott át a kormányoknak, amelyben először is a közlérség kiküldetését követeli. Az ultimátum második pontja a béketárgyalások megkezdése, harmadik pontja pedig a behívott katonák nyomban elbocsátása. Abban az esetben, ha a kormány ezeket a javaslatokat elutasítja, a bizottság erőszakkal fogja megbuktatni a kormányt és a háború további viteleire tett minden előkészületet meg fog akadályozni. A bizottság célja, hogy Oroszországból szociáldemokrata köztársaság legyen.

Haperandából jelentik, hogy a cár elmenekült és nagy apparátussal kutatnak utána, különösen a svéd határon. Állítólag csütörtökön este fél nyoickor sikerült neki megszöknie.

— Kézbesíthetetlen távirat. Távirat érkezett Kiss Ferenc Puzstá- u'os 9 szám alá Makó címre. A feladó Epidémia spital. A címzett jelentkezők átvétel vágott a postán.

Hirdetések felvételnek.

## A politika eseményei.

A hazzet és az osztrák politika.

Andrássy tanácsosok Károlyival, Zichy Aladár tanácsosok Andrássyval, azután hárman tanácsosoknak Andrássy, Károlyi, Zichy és sajnálkoznak, hogy nincs jelen a negyedik pártvezér, Apponyi, mert akkor négyen tanácsosoknak. Megjelenik ellenben gróf Terényi Béla és tanácsosok Andrássyval, tanácsosok Károlyival, tanácsosok Zichy Aladárral. Jón Návay Lajos és tanácsosok gróf Andrássy Gyúával, gróf Sarányi Bálával, de további kiterjedő tanácskozásba nem becsatlakozik. Es történet ma este a képviselőház ülésének ideje alatt a baloldali folyosó egyik ülésében. Ezen tanácskozások, találkozások, elvonulások történtek egész héten át minden ülésnapokon kivéve, amikor a királyi kihallgatások miatt egy-egy ellenséki nem jelent meg akkor a tanácskozások asztala egy-egy kevesebb volt, mint rendszeres lenni szokott. Beszélgettek, tanácskoztak, terveket esőttak, aztán elváltak és az ellenséki vészték unalmasan boszoru gyalogóságot tettek a folyosón. A nagy parlament offenszírának végére jutott az ellenséki és a nádorválasztási vita óta, amikor keltetés kezdett mutatkozni a kormány megbuktatására), egy lépésnyi előrehaladás nem történt a kormánybuktatási események megvalósulási területén. Így aztán lehetett jogalkotás az unatkozásoknak.

A kihallgatások egyelőre befejeződtek, Gróf Zichy Aladár is reménykedő hangon beszélt. De mint ha hiányzott volna valami a remények teljességéből. A koncentráció létesítéséről ma is éppen úgy beszéltek, mint tegnap, de a valószínűségben aggodalmaskodtak és ugyancsak beszéltek arról, hogy ha a munkapárt nem akarja a koncentrációt, akkor azt nem is lehet létesíteni. Már pedig bizonyos az, hogy az ellenséki nem járul hozzá, egy koncentrációs kabinethoz, melynek Tisza lenne a miniszterelnöke, másfelől pedig Tisza nem vállal resseort tárcát koncentrációs kabinetben.

Majd aztán — beszélte egy reménykedő ellenséki — ha más miniszterelnököt nevesnek ki, úgy fog hozzájuk szólni a munkapárt, hogyha válogatunk is, kit fogadjunk el, kit utasítunk vissza, akkor is nagy többségünk lesz.

7 mi el fog aludni.

A nagy sajjal indult horvát-szerb haszárulási és kénkörgési ügy lassaként el fog aludni.

Bírósági eljárás nem lesz, mert Samreessányi nem akar feljelentést tenni.

Parlamentari bizottságot nem küldenek ki, mert Samreessányi nem tesz indítványt, hanem a miniszterelnökre hárítja a kötelességet, a miniszterelnök pedig nem vállalta Rujaslehetát, fő rendezés vádát indít és bár nem ellenzi a parlamentari bizottságot arra az esetre, ha a bírósági tárgyalás negatív eredményt hozna,

## Elismerik az új Oroszországot

Az ántánt nagyköveteinek nyilatkozata. - Tovább hirdeti a háborút az új kormány. - Vádak a fogoly cár ellen. - Ivanov le akarta verni a forradalmat. - Nikolajevics Pétervárra utazott

### Miklós cár megszökött

Késő éjjel érkezett táviratok szerint II. Miklós, miközben Pétervárra akarták vinni, az autóbiléből megszökött és hír szerint a svéd határon át akar külföldre menekülni.

Még ma sem tudjuk pontosan, mi történik Oroszországban. Vérdemesztő fantasztikumnak hat az egész forradalom. Az már nem is virradás, hanem a napnak szörnyű lezuhanása, amely lezuhanásban millió és millió tűze ilagrag zuzza magát össze.

A cári, az orosz isten helytartóját fogságba vetették, a cárnét szintén. A cári dinasztiaát kiutasítják, a császári dominiumokat elköbölték. Nagyhercegeket és hercegeket letartóztattak. Admirálisokat és tengernagyokat meggyilkoltak. Moszkva és Pétervár utcáin új proklamációt osztottak szét a nép között, ebben a köztársaságot proklamálja valamelyik forradalmi

csoporth.

Nem csoda, hogy ezek a dolgok gondolkodóba ejtik Angliát. Udvozli ugyan a dumát és az új orosz kormányt elismeri, de mikor nem hivatalosan nyilatkozik, kitör belőle az aggodalom és a kibontakozó új rendet szocialista rendnek mondja.

Nagyon bizalmatlan Angol ország ez iránt a szocialista rend iránt és talán nem ok nélkül, mert máris három milliard rubelt követel a forradalmi kormány szocialista csoportja azzal a kifejezett céllal, hogy Oroszországot az ántántól függetlenítse.

Nem a jövőben való emancipációra gondolhat az orosz munkásság. Ennek még nincs itt az ideje. Most nem lehet másról szó, mint arról, hogy a háborút erőszakoló ántánttal szakítsa meg a vérfertőző barátságot. Miljukov ugyan letompítani igyekszik a szo-

de ha nem lesz bírósági tárgyalás negatív eredményű lenne, de ha nem lesz bírósági tárgyalás, nem lehet negatív eredmény sem.

Szerecsányi György azt hangsúlyozta, hogy neki a célja a kormány felelősségre vonása volt és nem bírósági tárgyalás vagy parlamenti biszottság.

Ha a kormány felelősségre vonása nem sikerült, akkor lehet vizsgálat, amit Tisza ígért, de nem következhetik más, mint az, hogy az ügy lassanként elalussik.

**A példa hatása.**

A most következő szerdán nem lesz ülés, tehát az interpellációk elmaradnak. Ehelyett pénteken lesz interpellációs nap.

Erre vonatkozólag a néppártban ma este azt beszéltek, hogy pénteken lesz egy interpelláció, mely hasonlítani fog a Szerecsányi-ééhoz, de a románokra fog vonatkozni.

**NAPI HIREK**

— Takarékoskodjunk az élelmiszerral. A polgármester ma a következő hirdetményt tette közzé. Az országos köz-élelmészeti hivatal 19.520 1917. sz. rendelete folytán saját érdekhelyben figyelmeztetem a lakosságot, hogy meghagyott készleteiknek, melyek a fajkvóta arányában számítottak ki, takarékosan bánjon s hogy semmi szín alatt se fogyasszon többet naponta, mint amely fogyasztásra a fejadagok szerint különben jogosult, mert a törvényhatóság nincs abban a helyzetben, hogy az utólagos ellátásért jelentkezőket az ellátatlan fogyasztók közé felvegye. Amennyiben ilyen esetek előfordulnának, hogy a fejadag szerinti többet fogyasztó a 4528—1915. M. E. sz. rendelet értelmében a legszigorúbban fog büntettetni. Ellátásuk mértéke pedig a háztartási ellátás esetén a legkisebb quetának megfelelően lesz állítatik.

— Övökölünk a vasúti tolvajoktól. A makói rendőrség tegnap jó fogást csinált az Acsev pályaudvaron. Elfogott egy magát Oláh Máriának nevező nőt, ki állítólag Borossebesről való s a III. osztályu

váróteremben az utasok között ellopott egy nagy gyapjú kendőt és azt saját csomagjába tette. Több mint valószínű, hogy a rendőrség egy notórius utazó vasúti tolvajt fogott el. Átadták az illetékes hatóságoknak.

— Panaszok a hadisegélyek körül. A honvédelmi miniszter arra való tekintettel, hogy a hadbavonulak családjai az állami segély ügyében rengeteg panaszt adtak be miniszteriumánál, — eddig kétszázezernél többet, — amelyek közül csak elenyészően csekély bizonyult be valóra, — körrendelettel intézte a közigazgatási hatóságokhoz, amelyben felhívja ezeket, hogy az állami segélyre vonatkozó panaszok dolgában adandó alkalmakkor megfelelő kiértékelésben részesüljenek a feltevések.

— A terménykereskedések vasárnapi zárórája. Budapesti tudósítónk jelenti: A belügyminiszter megengedte, hogy a kizárólag velemaggal kereskedők és elárusítással foglalkozók vállalatokat, illetve üzleti irodákat és üzleti helyiségeiket május elsejéig az ország egész területén vasárnapokon is déli 12 óráig nyitva tarthassák.

— A gyónás szentsége. Elsőrendű művészeti esemény színhelye lesz ma este ismét az Uránia színház. Berky Lili és dr. Janovics Jenővel a közönségszínház vezető direktorával a címszerepben bemutatóra fog kerülni „A gyónás szentsége” című hatalmas színmű, melyet budapesti bemutatója alkalmával állandóan zsúfolt házak nézték végig, és oly nagy volt iránta a lővárosi közönség érdeklődése, hogy az Uránia színház igazgatósága igazán csak a legnagyobb áldozatok árán kaphatta meg. A kiűző színmű, mely minden tekintetben érdemes a megtekintésre ma kedden és holnap szerdán kerül mosorra.

**REGÉNY**

Ér világotra rajzol.

(1515)

136. fejezet.

A milliomos leánya.

Misi arca sugározni kezdett. A kedves visszaméltosítás egészen felvillanyozta őt.

Steward folytató:

— Mi tőrés tagadás, egyenesen kimondom, hogy leányom szerelmes lett önbé és kijelenté előttem... nos én elgondolhatja, hogy mit mondott, miután igen komoly a dolog, ennél fogva mint apa, kötelességemnek tartom az ön személyét és jellemét illetőleg információkat szerezni magamnak. Reménytelen, azt nem fogja ön rossz néven venni, mert tudja meg, hogy a leányomnak száz milliósai hozományja lesz...

A többieknek — mint mondani szokás — szemük szájuk elé állott ennek hallatára! Száz millió hozomány! Még egy millió is borzasztó sok, hát száz millió! Mindannyian bizonyos szent borzadályllyal tekintettek arra az emberre, aki száz millió urának mondhatja magát.

Pécsy Mihály szólalt meg legelőbb.

— Uram, ami származásomat illeti, e tekintetben csak arra utalok, amit sógorom az imént mondott. Nemes és vagyonos szülői gyermeke vagyok.

— De mitép jutottak önök ide? — A szivünk juttatott ilyen állapotba!

Steward kérdő sőt csaknem ijedt pillantást vetett rá. És a fiatal Pécsy talán egy cirkusz kisasszonyért bémol?

(Folyt. köv.)

**Eladó ház.**

Meskó utca 38 szám alatti HÁZ, szabadkézből eladó és azonnal el is foglalható. Értekezni lehet: Arany János utca 21 szám a.

**Rakóczy Ferenc**

tanácsja, hogy nála állandóan aranymentes horomgyot lehet kapni, egy kicsinyben, mint nagyban. Értekezni lehet Váradi utcai vendéglőjében.

**NYILT-TER.**

**KOSZONETNYILVÁNTÁS.**

Mindazon rokonok, jóbarátok és ismerősök, kik felejtethetetlen jó nőmnek, édes jó anyáknak, nagyanyáinknak, testvérünknek

Koczka Mihályné szül. Erdei Lidiának

1. hó 19 én végbement ismétlésén megjelenni szüveinek voltak és családja mérhetetlen nagy fájdalomukat enyhíteni igyekeztek, fogadják legbálsabb köszönetünket. Köszönetünket nyilvánítjuk még Molnár Elemér s. lelkész, és Kálmán Gyula kántor uraknak a meghatározó szög gyászszertartást.

Koczka Mihály bánatos férje

és a gyászoló család

**Makói Uránia Színház**

Telefon szám: 181

Kedden, március 27-én

**A gyónás szentsége**

Színmű 3 felvonásban.

A főszerepekben Berky Lili és dr. Janovics Jenővel.

Naponta egy előadás este 8 órakor, vasárnap két előadás fél 6 és este 8 órakor. Hétfőn és pénteken nincs előadás.

**Értesítem**

a m. t. közönséget, hogy Cipész-műhelyem, Április hó 1-én Rakóczy utca 35 szám alól.

Megyénáz utca 23 szám alatt lévő nyílt üzlethelyiségha helyezem át.

Hol színtén mindennemű munkát a legnagyobb pontossággal és lekiőmerettel készítek. Csakis elsőrendű nem hadi anyagokból dolgozok. Készítek márték utána férfi, női és gyermek cipőket, — ócsa és könnyű anyagokból. Rakóczy utca 23 szám alól. Mindennemű lábbelik javítását, u. m. borítását, talpallást, a leggyorsabban készítek.

A m. t. uralmának gondoskodásának szives pártfogását várom.

Móry István öltöztető

**István Kovács János**  
Cipész.

**Ablakredőnyök önműködővel**

minden nagyságban kapható Pallagi-otgné

## Ertesítés.

Fogkoronák, hidak, egész fog-sorok, szájpadiás nélküli, aranyból, platinából

### fogtömések

ezeket amalgamból és a fog színével azonos porcellánból, Fogkövek eltávolítását, fogak fehéritését és hibás fogsorok átalakítását elvállalom, 23 éves fogtechnikusi gyakorlatom alatt több éven át Budapesten és Berlinben is szerzett tapasztalataim felbátorítanak arra, hogy ezen szaktudásomat a nagyszerű közönség becses figyelmébe ajánljam.

Teljes tisztelettel:

### Seress György

vizsgázott fogtechnikus, Urinova, Böhm-féle ház, Makón

Lapkihordók felvételnek a kiadóhivatalban.

### POOR ENDRE

gyógyászorvosnál kapható Makón

### VILMA-CRÉM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer: szepülő, májolt, arc-, késvörösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfijító szer.

Ára: Vilma-crém 1 korona, Vilma-hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill, Hajfijító 1 K. Ezen piperezerek több kiállításán érmekkel lettek kitüntetve.

## Marhabört, Jó házból való

lébbört, juhört, nyulbört, báránybört, esikbört és mindenfajta börtrel és gyagjut, a legmagasabb napi árban veszek.

Löwenstein Armin

Deák Ferenc- u 48 szám.

Fácara bormérés mellett.

fiu tanulónak

felvétetik a

Makói Függet-

len Ujság

nyomdájában

Disztemetkezési vállalat.

## KISS KAROLY

disztemetkezési vállalata.

Temetések rendezését a legegyszerűbbtől a legpompásabb kivitelig pontosan és jutányos áron végez. Ravatalozások pompás elrendezése! Érc és fakoporsó raktár!

Gyász esetekben tessék teljes bizalommal fenti céghez fordulni.

Pontos kiszolgálás.

# Makói Független Ujság

nyomdai műintézete

Nyomtatványok gyors és pontos elkészítése

Telefon szám 124.

Nyomtatott a kiadótulajdonos, Özy. Dr. Kiss Pálné villamoserőre berendezett gyorsajtóján.